

УДК 338.244.47:330.342(477)

Ставерська Т. О.

Шевчук І. Л.

Харківський державний університет харчування та торгівлі

БЮДЖЕТНА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК РЕГУЛЯТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Досліджено методи бюджетного регулювання в системі реформування міжбюджетних відносин як регулятори забезпечення сталого розвитку України та її адміністративно-територіальних одиниць. Розглянуто причини виникнення вертикальних та горизонтальних фіскальних дисбалансів та можливості їх усунення шляхом фінансового вирівнювання. Визначено фактори, що обумовлюють диференціацію податкової спроможності територій, яка безпосередньо впливає на формування доходної бази місцевих бюджетів, та потреби в коштах, що спрямовуються на соціальний захист і розвиток. Проаналізовано поточні результати реформування міжбюджетних відносин в Україні та визначено необхідність реального збільшення повноважень місцевих органів влади згідно Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, розробленій з урахуванням вимог Європейської хартії місцевого самоврядування в контексті забезпечення сталого розвитку України та її регіонів.

Ключові слова: бюджетна децентралізація, реформування міжбюджетних відносин, бюджетне регулювання, фінансове вирівнювання, сталий розвиток.

Постановка проблеми. Глобалізація соціальних, економічних, екологічних проблем довела необхідність переорієнтації усіх сфер суспільного життя на принципи сталого розвитку. Згідно Концепції сталого розвитку «України – 2020» [1] та Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року [2], одним із пріоритетних напрямів та необхідною умовою втілення стратегічних цілей розвитку є реформування бюджетної централізації та міжбюджетних відносин в Україні, спрямоване на розширення бюджетних повноважень органів місцевого самоврядування, зміцнення їх фінансової самодостатності. Саме ефективне реформування бюджетної децентралізації та міжбюджетних відносин є регулятором забезпечення сталого розвитку України на її регіонів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання фінансового забезпечення сталого роз-

витку через призму бюджетної децентралізації як України в цілому, так і з врахуванням особливостей регіонального й галузевого розвитку, висвітлено у роботах Гамана М.В., Криштоф Н.С., Кузькіна Є.Ю., Стегней М.І., Ягольницького О.А. [3–7] та багатьох інших науковців. У попередніх дослідженнях [8] нами було визначено особливості процесу міжбюджетних відносин в Україні, в тому числі бюджетного федералізму, та проаналізовано механізм бюджетного регулювання фіскальних дисбалансів. Не дивлячись на значну увагу науковців щодо реформування бюджетної децентралізації як пріоритетного напрямку забезпечення сталого розвитку, сьогодні існує ряд невирішених проблем її ефективної реалізації, що доводить актуальність досліджень даної проблематики.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Реформування бюджетної децен-

тралізації передбачає перерозподіл бюджетних повноважень між різними ланками органів влади та відповідне розмежування доходів і видатків між бюджетами різних рівнів задля забезпечення умов сталого розвитку. Виникнення дисбалансів бюджетів різних рівнів потребує впровадження ефективних заходів бюджетного регулювання, що обумовлює необхідність їх дослідження.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є дослідження методів бюджетного регулювання та поточних результатів реформування міжбюджетних відносин як регуляторів забезпечення сталого розвитку України.

Виклад основного матеріалу. До 2015 року в Україні діяла система міжбюджетних відносин, заснована на централізованій моделі бюджетного федералізму, основні риси якої були успадковані від адміністративно-командної системи управління [8, с. 30]. Централізація фіскальних функцій держави обмежувала місцеві органи влади в реалізації основних функцій управління бюджетним процесом на місцях, що проявлялося в їхній залежності від державного бюджету внаслідок збереження пріоритетності нормативного методу розподілу бюджетних коштів і високої частці трансфертів у доходах місцевих бюджетів та негативно впливало на розвиток міжбюджетних відносин у ринковій економіці.

Процеси євроінтеграції України та переорієнтація на принципи сталого розвитку обумовили необхідність реформування бюджетно-податкової системи, впровадження бюджетної децентралізації. На думку Кузькіна Є.Ю., «реформування бюджетної системи шляхом децентралізації стимулює регіони до фінансової автономії, пошуку додаткових фінансових джерел на місцях, активізації збільшення власного потенціалу регіонів, ефективного і цільового використання бюджетних коштів, збалансування потреби на фінансові ресурси з реальними можливостями регіонів

[5, с. 52]. В умовах тодішньої фінансової кризи децентралізація стала однією з базових умов створення системи, яка могла гарантувати незалежну та ефективну діяльність органів місцевої влади, спрямовану на забезпечення подальшого сталого розвитку. Внесення змін до Бюджетного та Податкового кодексів України [9–10]:

- закріпило за місцевими бюджетами близько 50 джерел доходів з метою підвищення платоспроможності громад;
- систему балансування бюджетів було замінено системою бюджетного вирівнювання;
- запровадило освітню та медичну субвенції, розподіл яких було закріплено за галузевими міністерствами;
- здійснило перерозподіл видаткових повноважень органами державної влади та місцевого самоврядування за принципом субсидіарності;
- стимулювало територіальні громади до об'єднання та переходу на прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом.

Важливим елементом розмежування доходів і видатків між бюджетами різних рівнів є бюджетне регулювання. Необхідність регулювання міжбюджетних відносин випливає з того, що в системі державних фінансів, за даного розподілу податків та функцій між рівнями держави, виникають вертикальний та горизонтальний дисбаланси, які можуть бути подолані лише передачею коштів від державного бюджету до бюджетів нижчого рівня. З метою усунення асиметричності соціально-економічного розвитку територій однією з головних цілей державної фінансової політики на регіональному рівні є подолання вертикальних і горизонтальних фіскальних дисбалансів шляхом фінансового вирівнювання.

Сам термін «фінансове вирівнювання» був запозичений із зарубіжної практики регулювання бюджетних відносин, але в різних країнах методики його здійснення різняться, спираючись на

Рис. 1. Причини застосування фінансового вирівнювання в межах бюджетного регулювання

Джерело: побудовано авторами

національні особливості організації й ступеня розвиненості економіки, залежно від державного устрою окремих країн, політичних традицій, а також характеру глобалізаційних процесів і форм міжнародної інтеграції.

Фінансове вирівнювання перерозподіляє фінансові ресурси як по вертикалі (між ланками бюджетної системи), так і по горизонталі (між так званими «бідними» і «багатими» територіями) (рис. 2).

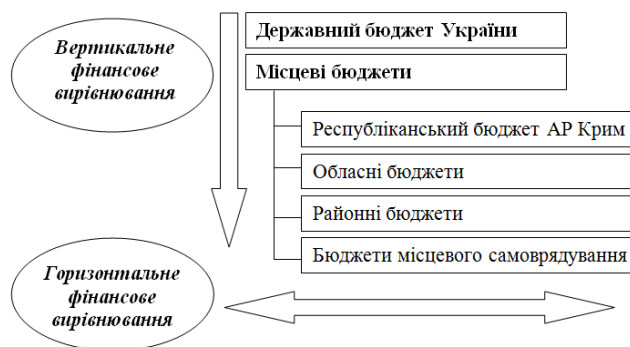

Рис. 2. Напрями фінансового вирівнювання (бюджетного регулювання)

Джерело: побудовано авторами [8, с. 33]

Застосування фінансового вирівнювання в Україні дозволяє:

- надавати міжбюджетні трансферти дотаційним, тобто «бідним» у фінансовому плані територіям у формі дотацій (базової та додаткових дотацій), субсидій та субвенцій;

- вилучати кошти у відносно «багатих» у фінансовому плані територій у формі реверсної дотації.

У світовій практиці виділяють три основні моделі регулювання міжбюджетних відносин:

- 1) централізована – реалізується державними органами влади (Міністерством фінансів України). В її основі лежить забезпечення однакових можливостей органів місцевої влади щодо отримання доходів та здійснення витрат;

- 2) децентралізована – полягає у наданні місцевим органам влади фінансової самостійності (у межах їх повноважень та можливостей);

- 3) змішана – традиційно використовується у країнах з перехідною економікою та є перехідним етапом до децентралізованої моделі фінансового управління в регіоні.

Характерні особливості форм регулювання міжбюджетних відносин наведено у табл. 1.

Оптимальною вважають модель міжбюджетних відносин, яка передбачає рівень фіскальної незалежності органів місцевого самоврядування [4].

Бюджетний потенціал адміністративно-територіальних одиниць (АТО) має значні відмінності у формуванні доходів та у складі й обсягах видатків, що обумовлено об'єктивними причинами, зокрема:

- різноманітністю природно-кліматичних умов;
- особливостями та щільністю розташування адміністративних центрів і населених пунктів;
- диспропорціями у соціально-економічному розвитку територій та їх спеціалізацією;
- характером й обсягами фінансової діяльності АТО, розвитком їх фінансової інфраструктури;
- демографічними характеристиками;
- розвитком соціально-побутової та транспортної інфраструктур;
- інвестиційною привабливістю АТО;
- екологічним станом територій.

Вплив цих та багатьох інших факторів обумовлює диференціацію податкової спроможності АТО, яка безпосередньо впливає на формування доходної бази місцевих бюджетів, та потреби в коштах, що спрямовуються на соціальний захист і забезпечення, у тому числі на підтримку соціально незахищених верств населення, утримання об'єктів соціально-культурної сфери тощо.

Система міжбюджетного розподілу доходів доповнюється їх бюджетним регулюванням, тобто шляхом надання коштів із загальнодержавних доходних джерел, що закріплені за бюджетами вищих рівнів, бюджетам нижчих рівнів з метою їх збалансування на необхідному для виконання планів економічного та соціального розвитку певної території. У бюджетній практиці України застосовуються такі методи бюджетного регулювання:

- 1) метод відсоткових відрахувань від територіальних надходжень загальнодержавних податків і зборів за нормативами, що встановлюються щорічно радою вищого рівня у своєму законодавчому акті про бюджет на наступний рік (законі чи рішенні про бюджет).

- 2) метод міжбюджетних трансфертів.

За даними Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, в результаті реалізації Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, ухвалені 1 квітня 2014 року, спостерігається поступове збільшення надходження власних доходів до загального фонду місцевих бюджетів України (без урахування міжбюджетних трансфертів) з 98,2 млрд грн у 2015 році до 234,1 млрд грн у 2018 році (у 2,4 рази), що вказує на зміцнення фінансової бази органів місцевого самоврядування (рис. 3).

Таблиця 1

Характерні особливості форм регулювання міжбюджетних відносин

Форми регулювання міжбюджетних відносин	
Централізована	Децентралізована
<ul style="list-style-type: none"> – обмеження прав органів місцевої влади у формуванні власних бюджетів; – активне втручання у бюджетні фінансові потоки та перерозподіл бюджетних коштів на користь центральних урядових органів влади та управління; – висока частка трансферних платежів у доходах місцевих бюджетів, що витікає з їх залежності від центрального бюджету; – пріоритетність національних економічних інтересів перед регіональними; – авторитарність щодо розподілу податкових повноважень і надання фінансової допомоги місцевим органам влади; – низька якість соціальних благ, що надаються на місцевому рівні (освіта, охорона здоров'я, житлово-комунальні послуги). 	<ul style="list-style-type: none"> – високий ступінь бюджетної незалежності регіонів при збереженні єдиного економічного простору країни; – невтручання держави у бюджетний процес на регіональному рівні; – надання фінансової автономії органам місцевого самоврядування; – чітке законодавче розмежування видаткових повноважень між різними рівнями управління; – дотримання інтересів регіонів, з урахуванням загальних цілей розвитку держави

Джерело: систематизовано за даними [3; 4]

У доходах місцевих бюджетів найбільшу питому вагу займають надходження від сплати податку на доходи фізичних осіб – 138,1 млрд грн або 59% від загальної суми доходів місцевих бюджетів. У порівнянні з 2017 роком надходження ПДФО в цілому по Україні зросли на 27,5 млрд грн або на 24,9%.

Аналіз даних останніх років свідчить, що важливою складовою міжбюджетних відносин є міжбюджетні трансферти. Як видно з рис. 4, обсяги наданих місцевим бюджетам міжбюджетних трансфертів щорічно зростають: з 174,0 млрд грн у 2015 році до 298,9 млрд грн. у 2018 році або в 1,7 рази. Завдяки цьому вирівнюється рівень бюджетної забезпеченості, підвищується забезпеченість громадян суспільними послугами, та забезпечується виконання важливих соціальних і економічних програм розвитку.

Крім того, збільшено обсяги надання бюджетної підтримки місцевим органам влади на розвиток громад та розбудову інфраструктури. Так, якщо у 2015 році було передбачено регіонам з державного бюджету на підтримку соціально-економічного розвитку лише 3,7 млрд грн, то в 2018 році обсяг коштів на реалізацію інфраструктурних проектів склав 19,37 млрд грн, що у 5,2 рази більше, ніж було у 2015 році. У 2019 році на розвиток громад та розбудову інфраструктури передбачено виділити ще 20,75 млрд грн. Також у державному бюджеті на 2019 рік передбачена субвенція на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання доріг загального користування місцевого значення в сумі 14,7 млрд грн [11].

Висновки і пропозиції. Дослідження сьогоденного стану реформування бюджетної децентралізації як регулятора сталого розвитку дало сформулювати такі висновки:

1) для забезпечення сталого розвитку України та її регіонів необхідним є регулювання міжбюджетних відносин. Виникнення вертикальних та горизонтальних дисбалансів можна подолати лише передачею коштів від державного бюджету до бюджетів нижчого рівня, тобто за допомогою фінансового вирівнювання;

2) вплив певних факторів обумовлює диференціацію податкової спроможності АТО, яка безпосередньо впливає на формування доходної бази місцевих бюджетів, та потреби в коштах, що спрямовуються на соціальний захист і розвиток;

Список використаних джерел:

1. Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 № 5. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (дата звернення: 20.11.2018).
2. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-p> (дата звернення: 20.11.2018).

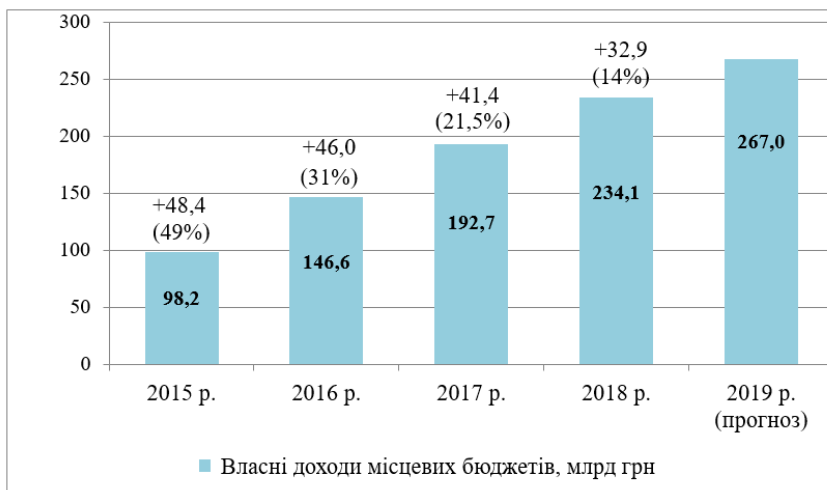

Рис. 3. Власні доходи місцевих бюджетів, млрд грн

Джерело: побудовано за даними [11]

Рис. 4. Обсяги наданих місцевим бюджетам міжбюджетних трансфертів, млрд грн

Джерело: побудовано за даними [11]

3) завдяки реформуванню міжбюджетних відносин в Україні відбулися певні позитивні зміни щодо збільшення надходжень до загального фонду місцевих бюджетів України. Разом із тим, збільшення доходів місцевих бюджетів та розширення джерел їх наповнення остаточно не вирішують проблеми підвищення бюджетного потенціалу адміністративно-територіальних одиниць, достатнього для забезпечення сталого розвитку;

4) наступним кроком бюджетної децентралізації та міжбюджетних відносин повинно стати реальне збільшення повноважень місцевих органів влади, задеклароване у Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, розроблений з урахуванням вимог Європейської хартії місцевого самоврядування в контексті забезпечення сталого розвитку України та її регіонів.

3. Гаман М.В. Механізм формування фінансових ресурсів регіону. *Вісник АМСУ. Державне управління*. 2013. № 2(9). С. 126–131.
4. Криштоф Н.С. Міжбюджетні відносини в системі державного регулювання економіки України на сучасному етапі розвитку. *Державне управління: теорія та практика*. 2013. № 1. URL: <http://academy.gov.ua/ej/ej17/PDF/12.pdf> (дата звернення: 02.03.2019).
5. Кузькин Є.Ю. Вплив децентралізації на розвиток регіонів. *Наукові праці НДФІ. Місцеві фінанси*. 2016. № 3(76). С. 39–53.
6. Стегней М.І. Децентралізація як передумова сталого розвитку сільських територій. *Інфраструктура ринку*. 2016. Вип. 1. С. 109–116. URL: http://market-infr.od.ua/journals/2016/1_2016_ukr/20.pdf (дата звернення: 02.03.2019)
7. Ягольницький О.А., Гудзь А.В. Проблеми бюджетної децентралізації в Україні. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 13. С. 1283–1289. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/13_ukr/214.pdf (дата звернення: 12.03.2019).
8. Ставерська Т.О., Шевчук І.Л. Реформування міжбюджетних відносин в Україні. *ScienceRise*. 2015. № 6/3 (11). С. 29–34.
9. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи : Закон України від 28 грудня 2014 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/914-19> (дата звернення: 16.07.2017).
10. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи : Закон України від 28 грудня 2014 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/71-19> (дата звернення: 16.07.2017).
11. Фінансова децентралізація: результати 2018 року та перспективи 2019 року. *National project «Decentralization»* : website. URL: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/382/Fourpager.pdf> (дата звернення: 12.03.2019).
12. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р. URL: [http://www.minregion.gov.ua/ attachments/content-attachments/3557/Rozyasnennya_zmin.pdf](http://www.minregion.gov.ua/attachments/content-attachments/3557/Rozyasnennya_zmin.pdf) (дата звернення: 20.11.2018).

References:

1. President of Ukraine (2015). *Stratehiya staloho rozvytku «Ukrayina – 2020»* [Strategy for Sustainable Development «Ukraine – 2020»] (Order No. 5, January 12). Available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (accessed: 20.11.2018).
2. Cabinet of Ministers of Ukraine (2014). *Derzhavna strategiya regionalnogo rozvytku na period do 2020 roku* [The state strategy of regional development for the period till 2020] (Order No. 385, August 06). Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-p> (accessed: 20.11.2018).
3. Gaman M. (2013). *Mexanizm formuvannya finansovykh resursiv regionu* [The mechanism of formation of financial resources of the region]. *Bulletin of the UAC*, no. 2(9), pp. 126–131.
4. Kryshtof N. (2013). *Mizhbyudzhetni vidnosyny v systemi derzhavnogo reguluvannya ekonomiky Ukrayiny na suchasnomu etapi rozvytku* [Interbudgetary relations in the system of state regulation of the economy of Ukraine at the present stage of development]. *Public Administration: Theory and Practice*, no. 1. Available at: <http://academy.gov.ua/ej/ej17/PDF/12.pdf> (accessed: 02.03.2019).
5. Kuzkin Y.Yu. (2016). *Vplyv decentralizatsiyi na rozvytok regioniv* [Impact of decentralization on the development of regions]. *Scientific works of NDFI. Local Finance*, no. 3(76), pp. 39–53.
6. Stegney M.I. (2016). *Detsentralizatsiya yak peredumova staloho rozvytku sil'skykh terytoriy. Infrastruktura rynku* [Decentralization as a prerequisite for the sustainable development of rural areas]. *Market infrastructure*, no. 1, pp. 109–116. Available at: http://market-infr.od.ua/journals/2016/1_2016_ukr/20.pdf (accessed: 02.03.2019).
7. Yagolnitsky O.A., Gudz A.V. (2017). *Problemy byudzhetnoyi detsentralizatsiyi v Ukrayini* [Problems of Budget Decentralization in Ukraine]. *Economics and Society*, no. 13, pp. 1283–1289. Available at: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/13_ukr/214.pdf (accessed: 12.03.2019).
8. Stavetska T., Shevchuk I. (2015). *Reformuvannya mizhbyudzhetnykh vidnosyn v Ukrayini* [Reforming intergovernmental fiscal relations in Ukraine]. *ScienceRise*, no. 6/3(11), pp. 29–34.
9. *Zakon Ukrayiny (2014). Pro vnesennya zmin do Byudzhetnoho kodeksu Ukrayiny ta deyakykh zakonodavchykh aktiv Ukrayiny shchodo podatkovoyi reformy* [The Law of Ukraine: On Amendments to the Budget Code of Ukraine and Certain Legislative Acts of Ukraine on Tax Reform]. (Order No. 914-19, Desember 28). Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/914-19> (accessed: 16.07.2017).
10. *Zakon Ukrayiny (2014). Pro vnesennya zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrayiny ta deyakykh zakonodavchykh aktiv Ukrayiny shchodo podatkovoyi reformy* [Law of Ukraine: On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Certain Legislative Acts of Ukraine on Tax Reform]. (Order No. 71-19, Desember 28). Available at: <http://zakon.rada.gov.ua/go/71-19> (accessed: 16.07.2017).
11. *Financial decentralization: 2018 results and 2019 prospects. National project «Decentralization»*: website. Available at: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/382/Fourpager.pdf> (accessed: 12.03.2019).
12. *Cabinet of Ministers of Ukraine (2014). Pro skhvalennya Kontseptsiyi reformuvannya mistsevoho samovryaduvannya ta terytorial'noyi orhanizatsiyi vlady v Ukrayini* [On Approving the Concept of Reforming Local Self-Government and Territorial Organization of Power in Ukraine]. (Order No. 333-p, April 1). Available at: [http://www.minregion.gov.ua/ attachments/contentattachments/3557/Rozyasnennya_zmin.pdf](http://www.minregion.gov.ua/attachments/contentattachments/3557/Rozyasnennya_zmin.pdf) (accessed: 20.11.2018).

Ставерская Т. А.

Шевчук И. Л.

Харьковский государственный университет питания и торговли

БЮДЖЕТНАЯ ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЯ КАК РЕГУЛЯТОР УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ УКРАИНЫ

Резюме

Исследованы методы бюджетного регулирования в системе реформирования межбюджетных отношений как регуляторы обеспечения устойчивого развития Украины и ее административно-территориальных единиц. Выявлены причины возникновения вертикальных и горизонтальных фискальных дисбалансов, возможности их устранения путем финансового выравнивания. Определены факторы, обуславливающие дифференциацию налоговой способности территорий, непосредственно влияющей на формирование доходной базы местных бюджетов, и потребности в средствах, направляемых на социальную защиту и развитие. Проанализированы текущие результаты реформирования межбюджетных отношений в Украине и определена необходимость реального увеличения полномочий местных органов власти по Концепции реформы местного самоуправления и территориальной организации власти в Украине, разработанной с учетом требований Европейской хартии местного самоуправления в контексте обеспечения устойчивого развития Украины и её регионов.

Ключевые слова: бюджетная децентрализация, реформирование межбюджетных отношений, бюджетное регулирование, финансовое выравнивание, устойчивое развитие.

Staverska Tetiana

Shevchuk Iryna

Kharkov State University of Food Technology and Trade

BUDGET DECENTRALIZATION AS A REGULATOR OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN UKRAINE

Summary

The globalization of social, economic, environmental problems has proved the need to reorient all spheres of public life to the principles of sustainable development. According to the Concept for Sustainable Development of Ukraine 2020 and the State Strategy for Regional Development for the period up to 2020, one of the priority directions and a necessary condition for the implementation of strategic development goals is the reform of budgetary centralization and intergovernmental fiscal relations in Ukraine aimed at broadening the budget powers of local self-government bodies, strengthening their financial self-sufficiency. The paper examines the methods of budgetary regulation in the system of reforming inter-budgetary relations as regulators of ensuring sustainable development of Ukraine and its administrative-territorial units. The causes of the emergence of vertical and horizontal fiscal imbalances and the possibility of their elimination through financial equalization are considered. The factors determining the differentiation of the tax capacity of the territories, which directly affects the formation of the revenue base of local budgets, and the needs for funds allocated for social protection and development are determined. The analysis of the current results of the reform of the intergovernmental fiscal relations in Ukraine in the context of ensuring sustainable development has shown some positive changes in increasing the revenues of the general fund of local budgets of Ukraine. At the same time, it has been proved that increasing local budget revenues and expanding the sources of their filling does not solve the problems of increasing the budget potential of the administrative-territorial units sufficient to ensure sustainable development. In order to provide financial support for the implementation of strategic goals, the next step of fiscal decentralization and intergovernmental fiscal relations should be a real increase in the powers of local authorities, as announced in the Concept of Local Government and Local Government Reform in Ukraine, developed in accordance with the requirements of the European Charter of Local Self-Government in the context of ensuring sustainable development of Ukraine and its regions.

Keywords: budget decentralization, reform of inter-budgetary relations, budgetary regulation, financial equalization, sustainable development.